

גיליון 118, 9.11.2022, ט"ו חשוון תשפ"ג

שלום לכם,

לספק לכם מידע עדכני ומדויק על ניהול הקהילה וענפיה.

בהמשך הגיליון כמה ממדורינו הקבועים, ולצידם מאמרי דעה (יגאל בן אפרים על המחסור בדירות מעבר ובחניות פרטיות) ועדכון (הלל אפרת על התוכנית להקמת "שביל מורשת" בשמיר). נציין בהתרגשות (ממש ממש!) את חזרתם לשמיר של כמה ובני קיבוץ שסיימו את תקופת ה"חברות בחופשה". הם עוד לא יודעים, אבל גם הם יככבו בעתיד בראיונות ההיכרות שנפרסם כאן.

הגיליון הבא של "בשמיר" יצא לקראת חג הקיבוץ ויוקדש להפגזה על שמיר ב-1958, לקראת כניסתנו לשנה ה-65 להתרחשותה. חברים ובנים המעוניינים לשתף אותנו בזיכרונות מאז, בצילומים או בביטויים אחרים הקשורים לאירוע, מוזמנים ליצור קשר עם נעמה ומירב.

שלכם,

נעמה ומירב

זה העלון "האמיתי" הראשון שאנו מוציאות לאור, והוא כבר כולל התייחסויות והתאמות שביצענו לבקשת קוראי הגיליון הקודם. תודה לכל המברכים והמתייחסים. הערותיכם והצעותיכם חשובות לנו לשם שיפור העלון! אנא המשיכו לקרוא, להגיב ובעיקר לכתוב, כדי שניצור ביחד בטאון חי ורלוונטי שייתן קול ומקום לכל חברי הקהילה.

בגיליון זה נספר על טיול הצעירים המוצלח מהחודש שעבר, על ערב הפרידה מד"ר אלדר ועל מפגש מרתק של יאיר המרשלג עם מלך העופות. נמשיך בריאיון רחב עם משפחה צעירה בשמיר, והפעם עם גיא להב (בנם של גדי וליוויה) שחזר לקיבוץ לאחרונה עם רעייתו אביבה וילדיהם. תודה להם על פתיחת ביתם ועולמם בפנינו, ואיחולים חמים להמשך קליטה מוצלחת ומשמעותית.

נמשיך בדו"חות של כמה ממנהלי הפעילויות בשמיר. דו"חות אלה הם בעינינו אחת מהסיבות המרכזיות לקיומו של עלון שוטף בקיבוץ, ובעתיד נוסיף לעשות כל מאמץ

מזל טוב ללילך ועמית לרגל נישואיהם
ברכות חמות לשי ומולי אפרת, לרונית ועמי צור
ולכל בני המשפחות הרחבות

לתמר ואיל עקיבא ולכל המשפחה
ברכות להולדת הבת
לילי

לכרמל ועידן בן חורין-גולדשטיין
מזל טוב להולדת הבת
ברכות חמות לרונית ונמרוד בן חורין
ולכל המשפחה

נקדם בשמחה את בני שמיר החולרים עם משפחותיהם
לחברות מלאה בקיבוץ. ברוכים הבאים וברוך שובכם

שחר ואורי אמונץ; נטלי ואפרת כרמון; אביבה וליא לבה;
מור מירון וחברתו פלג; היזה (צמאני) ורוצי שטוסל; יונת צור;
מיכל שילוח ויאיר צוקר; עדן שילוח ואליעד לרם

בבית הקפה הקהילתי: עופר שני, אביגיל ואדם חלפי דנים במצב התרבות בשמיר.

צילום: צרויה רוני, גידי גורביץ'

טיול הצעירים / נמרוד רון

בימים ה'-ו', 27-28.10.2022, יצאנו כחמישים צעירים וצעירים-בנפשם לטיול צעירים שלא היה כמוהו מאז 2008. זו הייתה חוויה ברוח צעירה עם טיול בגולן, משחק משימות מאתגר, ביקור ביקב ולינת לילה באוהלים.

נהנינו מנוף נפלא, מאווירה שמחה ומגיבוש חברתי. תודות רבות לאופיר ינאי שהיה על ההפקה והתפעול, לצוות הטיול עמית אבישי, מורן מוצ'ניק וצרויה רון, ולולטר על הקולינריה המנצחת. להתראות בשנה הבאה.

תצפית על הגולן ביום הראשון לטיול. צילום: אריק סגל

לילה לבן בשמיר / צילום: צרויה רון

פרידה מד"ר אלדר

ד"ר אלדר. צילום: מרפאת שמיר

בסוף אוקטובר נפרדנו מד"ר אריק אלדר, שסיים את תפקידו כרופא המשפחה של שמיר אחרי שנים רבות ועמוסות.

ד"ר אלדר הכיר את רובנו היכרות אינטימית, והיה גם ידיד ואיש שיחה מעניין.

נאחל לו שיציאתו לפנסיה תהיה קלה ומהנה, ושימשיך לפתח את תחביביו ועיסוקיו הרבים.

בערב הפרידה בירך אותו צוות המרפאה:

ד"ר אלדר, אריק היקר:

אחרי כמה רופאים שעבדו שנים, הגעת לשמיר והתחלת לסדר את התיקים. עבודה סיופית, דקדקנית ומקצועית, והעלית את הרמה במרפאה בתכלית. על מקצועיותך אין עוררין, ודאגת להרביץ בנו ידע, לסירוגין.

כל בוקר מתייצב עם התפוח ביד, אך לחם טרי וחמאה יחליפוהו מיד. ומאז שעזבת ירדה תפוקת הקפה במכונה, ובחדר האוכל השתפרה המנה. בטוחים שלא תתגעגע לזאת, כי בעולם יש הרבה ממה ליהנות.

נאחל לך את הזמן היטב לנצל, לטייל בעולם ומנפלאותיו להתפעל. לנסוע למרכז ומהנכדה ליהנות, ואולי יחליטו עוד להתרבות... תמשיך לחפש נופים לצילום, ולעבוד בגינה כל בוקר בגיזום.

עוד נאחל, שאת תצלומיך תציג בתערוכות, ולא תשכח להזמין גם ליהנות. תהנה לך מהקפה על הבוקר ומקריאת ספר טוב בגינתך, והכי חשוב – תבלה עם בת זוגך.

בהערכה רבה מצוות מרפאת שמיר – שושי, חנאן, סאפי ומירב

פגישה עם מלך (העופות) / יאיר המרשלג

באחד מימי שישי של סוף חודש אוקטובר, בשעת בוקר, קיבלתי שיחת טלפון מאביב אשל שסיפר כי בעת סיור בשטחי המרעה ראה נשר היושב על אחד מהסלעים. אביב ציין שהנשר כמעט שלא זז ממקומו, ויתכן שהוא חולה או פצוע. לא עבר זמן רב ויעל ואני כבר היינו בדרך אל אביב, כשאני מצויד במצלמה עם עדשת טלה-פוטו המאפשרת צילום של אובייקטים מרוחקים. כשהגענו למקום

מצאנו את הנשר יושב עדיין באותה נקודה, וכך הוא נשאר שעה ארוכה ואפשר לנו לצפות בו ואפילו לצלם אותו ממרחק של כחמישים מטר בלבד. בשלב מסוים הצטרף אלינו מומחה לנשרים ועופות דורסים של רשות הטבע והגנים, אליק שמו, וכבר במבט מרחוק עם המשקפת והוא אבחן את הנשר כפרט בריא וצעיר (בן שנה לערך), שכנראה הגיע אלינו מאחת מהמדינות השכנות. את זאת הוא הסיק מהעובדה שהנשר לא נשא משדר או תג כפי שנושאים רוב הנשרים בארץ. אליק הביא אתו רשת מיוחדת לתפיסת עופות

בכוונה לתפוס את הנשר ולהצמיד לו משדר, אבל למרות שהתקרב אליו בצעדים זהירים – ברגע שהיה במרחק של כעשרים מטר ממנו הנשר המריא והראה לנו את יכולות התעופה המדהימות שלו. תוך כמה דקות הוא כבר היה נקודה קטנה בשמים, המתרחקת מאתנו בשמי העמק.

אף שלא הצלחנו להצמיד לו משדר, שימחה אותנו העובדה שהנשר בריא ואינו סובל משום בעיה, כפי שחששנו, אלא פשוט חיכה לזרם אוויר חם שיעזור לו להתרומם, או לאליק הפקח שיפחיד אותו.

חשוב לומר שעד לפני כמה שנים מפגש כזה לא היה מרגש כמעט איש מאיתנו, אך לצערנו הנשרים בארץ ובעיקר בגולן הפכו לאחרונה לזן בסכנת הכחדה. הגורמים העיקריים למותם הם התחשמלות והרעלות, ולכן נעשים מאמצים של גופים שונים למנוע זאת, לצד גידול גוזלים והשבתם לטבע.

צילומים : יאיר המרשלג

נעים להכיר: אביבה וגיא להב / נעמה אבני-בייפוס

בוקר יום שישי, יום שמשי צלול ויפה ואני נוסעת על אופניי החשמליים אל עבר שכונת הסלע, לפגוש ולהכיר את אביבה וגיא להב.

גיא, בנם של ליויה וגדי להב, ואביבה אשתו, חזרו לשמיר ביולי השנה עם שלושת ילדיהם, יהלי בת החמש וחצי, זהר בן השלוש וחצי ואמיתי בן עשרה חודשים. בחודש הראשון התגוררו זמנית אצל ליויה וגדי, ואז עברו לדירה שהתפתחה בשכונת הסלע. אביבה וגיא, שניהם ביחד וכל אחד לחוד, הם אנשים מיוחדים, עם סיפור חיים מיוחד ושונה. אנשים שנעים לשוחח ולהקשיב להם. הם חייכנים, מעניינים ומאד ערכיים.

ההיכרות ביניהם נעשתה על ידי חברה משותפת, שזיהתה כי למרות השונות לכאורה, הם אנשים דומים מאד מבחינה רוחנית וערכית. ואכן כבר מהמפגש הראשון היה החיבור ביניהם ברור, ומאז הם ביחד.

אביבה נולדה בקנדה לאם יהודייה-קנדית ואב יהודי-אמריקאי. הוריה, שנפגשו לראשונה בביקור בארץ, חלקו אהבה משותפת למדינת ישראל והיו ציונים בנשמתם. אביבה מספרת שסבה מצד אמה היה בתנועת "הבונים" אך לא זכה בסופו של דבר להישאר בארץ לאחר שניסה לעלות עם משפחתו ב-1969. אמה, שביקרה כילדה קטנה בארץ, התאהבה בישראל ותמיד קיוותה לעלות בעתיד. כשאביבה הייתה בת שבע החליטו הוריה שאינם יכולים לחכות ל"זמן מתאים", ועלו אתה ועם אחיה הצעיר לישראל, לירושלים.

בעוד שבקנדה קיימה המשפחה אורח חיים אורתודוקסי יותר, עם עלייתם לארץ הרגישו הוריה של אביבה שאינם מוצאים את עצמם משתייכים לאחד מזרמי היהדות הקיימים

בירושלים. בארץ ההפרדה בין הזרמים חדה מאד, בעוד שבחו"ל השוני באורחות חיים פחות דומיננטי, וכולם "יהודים". בנוסף היו כמובן קשיי קליטה אופייניים של חברה ופרנסה.

אביבה ואחיה למדו בבית הספר "קשת" שרק נוסד אז, ושהיה הראשון בארץ לשלב ילדים דתיים וחילוניים. בית הספר נתן להם בהרבה מובנים מענה של קהילת שייכות מגוונת מבחינה דתית, מחוץ למשבצות הקבועות ולהגדרות של זהות. השנה הזו, הראשונה לעלייתם, השפיעה על אביבה ועל הוריה, שהתגרשו שנה אחרי העלייה ארצה. אביבה אומרת שכל אחד מבני המשפחה עבר מסע שונה של התייחסות לדת, אבל אצל כולם נשמר הקשר לתרבות ולמסורת היהודית. על עצמה היא מעידה שהחיבור לרוח, למסורת היהודית ולערכים הנובעים ממנה, כמו "ואהבת לרעך כמוך", הוא המוביל אותה בחייה. לשמחתה, גם הערכים שמצאה בשמיר הם של קהילה עם ערכות הדדית וכבוד לזולת.

בתיכון למדה אביבה בבית ספר דתי פלורליסטי, המשלב גם הוא בין מגזרים דתיים ופוליטיים לבעלי צרכים מיוחדים. לפני הצבא היא עשתה מכינה קדם-צבאית בשם "בית ישראל", שהוקמה על ידי אנשי קיבוץ עירוני בירושלים. רבים מהם באים מקיבוצי השומר הצעיר, והרגישו שהם רוצים לעדכן את שליחותה של התנועה הקיבוצית אל צרכים חברתיים והתמודדות עם השסעים והפילוג המאפיינים את ישראל של ימינו. המכינה הוקמה אחרי רצח רבין, במטרה לגשר על פערים שונים בחברה הישראלית. השהות במכינה השפיעה מאד על אביבה,

אחראית על שותפויות, קשרי חוץ, גיוס משאבים ופיתוח אסטרטגי. לפני כן ניהלה מיזם לקידום בריאות בעיריית ירושלים.

ואחרי הצבא היא חזרה להדריך בה ובהמשך להתפתח לתפקידי שונים בעמותה. בארבע השנים האחרונות אביבה עבדה כסמנכ"לית עמותת "רעות-בית ישראל", שם הייתה

לוקחים את רכבי העבודה ומטיילים באי. בסוף תקופת העבודה שם הוא חסך מספיק כסף ויצא לטיול במזרח. סין הייתה היעד המרכזי, כי שם ביקר עם גדי בטיול בר מצווה משותף וכבר אז התאהב במדינה הענקית וידע שישבו אליה. כבר באותו טיול ראשוני החליט ללמוד סינית, ולכן נרשם ללימודי תואר ראשון בהיסטוריה ולימודי אסיה, שבמסגרתם גם למד סינית.

גיא נולד וגדל בשמיר, בן בכור לגדי וליויה להב ואח לעדי ומאי. אחרי התיכון הלך למכינה קדם-צבאית על שם רבין, ואחריה לצבא. אחרי השירות הוא ירד לערבה, לעבוד בחקלאות. ולאחר מכן עבר לקפריסין ועבד שם בבניית חממות לגידולים חקלאיים. התקופה בקפריסין זכורה לו לטובה: בסוף כל יום עבודה קשה היו הוא וחבריו חוזרים למלון שנמצא על שפת הים, משחקים כדורעף על החוף, אוכלים ומבלים. בסופי שבוע היו

במקביל ללימודים הדריך גיא ב"מסע
ישראלי" – ארגון חינוכי שמטרתו להעמיק
את החיבור והשייכות לעם, לארץ ולמדינת
ישראל. בקורס המדריכים פגש את טליה,
חברתה של אביבה, שהשתתפה אף היא
בקורס. אביבה הייתה אז בשנת ההדרכה
השלישית שלה במכינת בית ישראל, ואז
הסתבר לה שגיא והיא יושבים באותה
הכיתה, משני צידי האולם, בקורס "מבוא
למדע המדינה" באוניברסיטה העברית. זו
היתה תקופת המחאה החברתית של 2011,
והמרצה נתן מטלת כתיבה בנושא המחאה.
אביבה זוכרת שהוא הציע "להתחיל לכתוב
בהקדם כי אחר כך מתאהבים ואין זמן", ואת
תקוותה שנבואתו תתגשם, מה שאכן קרה
זמן קצר לאחר מכן.

מובן שהשאלות שסיקרו אותי סבבו בעיקר
סביב הדתיות של אביבה מול החילוניות של
גיא. וכאן התמונה, למרות היותה מורכבת,
התחילה להתבהר. גיא, שגדל בבית עם הרבה
רוח ופילוסופיות עולם שונות, הרגיש עוד
בימיו במכינה שהוא מתחבר לאווירה
המיוחדת ולתחושה של קדושה בזמן השירה
והניגונים בקבלות השבת שם. למרות השוני
ברקע האישי, אביבה חיפשה ומצאה בגיא
אדם בעל שאר רוח, שאתו היא חולקת ערכים
ונטיות לב משותפות. גיא גדל בבית על
המשפט "קודם כל תהיה בן אדם", ואביבה
על מושג ה"מענטשיות" הידישאי, מונחים
שונים בעלי משמעות זהה. מבחינתם של
אביבה וגיא החיבור בין אנשים שונים בחברה
הישראלית הוא צורך קיומי. הבדלות לא רק
שלא הוכיחה את עצמה, אלא הפכה לגורם
מפרק והרסני, מה שמורגש מאד בימים אלה
של אחרי הבחירות. כבר בפגישה הראשונה
החיבור ביניהם היה מידי וברור. שניהם לא
אוהבים להשתייך לקבוצה מסוימת ומוגדרת,
אלא מתחברים לרעיונות ולאנשים לאו
דווקא על פי שייכותם; שניהם מחפשים את

מה שמחבר בין אנשים, ושניהם לא אוהבים
להיות כבולים להגדרות. כבר בדייט הראשון
הם הרגישו ש"זה – זה!"

גיא ידע שהוא רוצה לחזור לסין ולגור שם,
ועכשיו צריך היה לשכנע את אביבה להצטרף
למסע. היא מספרת שלכל החלטה גדולה
שנקרית בדרכם יש בדרך כלל תסריט קבוע:
גיא מגיע עם רעיון; היא חושבת לעצמה "לא,
אין סיכוי" ופוסלת מיד, ואז לאט-לאט זה
קורה. כך, גם התקופה שבה גרו בסין
התחילה ברעיון שבעקבותיו שכנועים
והסכמה, שהתחזקה כשנקרתה בפניהם
ההזדמנות. בסין נפתחה קונסוליה ישראלית
חדשה עם אפשרות תעסוקה לאביבה, מה
שהיה תנאי למעבר. היא הצטרפה לצוות
ההקמה של הקונסוליה מטעם משרד החוץ,
והם נסעו ביחד לצ'נגדו. בטקס הפתיחה של
הקונסוליה הכיר גיא בחור ישראלי המתגורר
במקום ומנהל שם עסק, וזה הפך למעסיק
שלו. מדובר בחברה ישראלית המפתחת
תרופות למחלות עור מתמציות של צמחי
מרפא. תחילה מונה גיא לפרויקטור של
העברת משרדי החברה, ואחרי שמילא את
המשימה בהצלחה הפך לעוזרו האישי של
המנכ"ל. בתוקף תפקידו למד הרבה על עולם
המסחר ותרגל את האנגלית ואת השפה
הסינית-מנדרינית שלמד באוניברסיטה.

כששבו מסין חיפשו אביבה וגיא עבודה
הקשורה למדיניות ציבורית. גיא שמע על
תוכנית ממשלתית להכשרת "עתודה ניהולית
נושאת שינוי" למשרדי ממשלה, בשם
"צוערים לשירות המדינה", ושניהם מצאו
את עצמם שוב במסדרונות האוניברסיטה
העברית, לומדים לתואר שני במדיניות
ציבורית. גיא למד בתוכנית לצוערים ואביבה
בתוכנית למצטיינים, ובין לבין החלו לבנות
את משפחתם. בתחילת התואר נולדה יהלי,
שזכתה כתינוקת לשבת באוניברסיטה.

בתוכנית הצוערים לשירות המדינה מלמדים איך פועלים שירותי המדינה ואיך עובדת המערכת הציבורית, מעניקים כלים ושפה להבנת המערכת, ומאפשרים למסיימים לבחור היכן ירצו לעבוד. בכך יוצרים מעין רשת של עובדי מדינה, שעובדת יחד ומעודדת שיתופי פעולה בין משרדי הממשלה. אחרי שתי שנות ההכשרה הצוערים מתחייבים לארבע שנות עבודה בשירות המדינה.

גיא עבד במשך ארבע שנים באגף ליחסים בינלאומיים של המשרד להגנת הסביבה, בתקופת השר זאב אלקין. הוא היה ממונה על הקשר עם מדינות מתפתחות, וסין הייתה פרויקט הדגל שלו. תפקידו כלל בין היתר נסיעות לסין ואירוח משלחות סיניות בארץ, כדי לעזור לחברות קליין-טק (טכנולוגיות סביבתיות) ישראליות להיכנס לשווקים המתעוררים של מדינות מתפתחות.

אך גיא התעניין בתפקיד חברתי ורוחבי יותר, ואחרי שעזב את המשרד להגנת הסביבה עבר לעבוד במשרד הרווחה כראש מטה וכמנהל פרויקטים במנהל ה"שירותים חברתיים ואישיים". הוא היה יד ימינה של סמנכ"לית המנהל, וניהל פרויקטים מגוונים שהגדולים שבהם נבעו מהחלטות הממשלה בעניין החברה הערבית. משרד הרווחה יוצר תוכנית להוספת שירותים ולחיזוק ההון האנושי במחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות, תוך התייעצות עם הרשויות ותיעדוף צרכיהן העיקריים. לאחר מכן משתמש המשרד במשאבים שהוא מקבל כדי לתקצב את הפרויקטים החברתיים ולפקח עליהם. העיסוק בקידום החלטות הממשלה בעניין החברה הערבית, וההיכרות עם המגזר הערבי והאתגרים הניצבים בפניו, קשרו את גיא לעיסוק העכשווי שלו.

גיא ואביבה החליטו לחזור לקיבוץ, והוא עזב

את העבודה במשרד הרווחה. בין התואר השני, העבודה במשרדי הממשלה וההחלטה על החזרה הביתה נולדו גם שני הבנים, זהר ואמיתי. המעבר דרש מאביבה וגיא תכנון מחדש של דרכם המקצועית, ולגיא – כפי שקרה בפעמים קודמות – נקרתה גם הפעם הזדמנות פז: חברים סיפרו לו על משרה פנויה באגף אלכ"א של ארגון ג'וינט ישראל. הג'וינט הוא הארגון היהודי ההומניטרי הגדול בעולם, והוא פועל מאז 1914 בשבעים מדינות. בישראל הוא מתפקד כמרכז הפיתוח החברתי של המדינה, בשיתוף פעולה אסטרטגי עם הממשלה. אלכ"א הוא האגף האמור למקסם את יכולתן של המערכות הציבוריות בישראל לספק שירותים חברתיים יעילים ומועילים לתושבי המדינה. אחד מהאתגרים הגדולים שסומנו על ידיו הוא טיפול בפערים הגדולים שבין החברה יהודית לחברה הערבית בארץ.

המיזם שבו עובד גיא נקרא "מאורד", שם שפירושו מיצוי משאבים, והוא עוסק בבניית יכולתן של רשויות מקומיות ערביות למצות משאבים המתקבלים מהממשלה ולפתח את עצמן כך שיוכלו להעניק לתושביהן יותר בתשתיות, חינוך, רווחה וכו'. המיזם שם דגש על יישום מיטבי של החלטות הממשלה בעניין החברה הערבית, ובשביל גיא הוא המשך ישיר של תפקידו במשרד הרווחה. כאן הוא עובר שלב ומגיע מרמת התקצוב והעברת המשאבים אל הוצאתם מהכוח לפועל. כאן הוא יכול לראות שהכסף אכן למגיע למקום שאליו הוא מיועד, ושנעשה בו שימוש מועיל.

גיא אוהב מאוד את עבודתו, שהיא אתגר ענק: עבודה בצוות מגוון הכולל יהודים וערבים, ועירוב של בניית קשרי אמון, הקשבה וליווי מקצועי. בתפקידו הוא מלווה עשר רשויות מקומיות ערביות ואחראי על הקשר שלהם

עם הממשלה, וכאן יש ביטוי לניסיונו הקודם בקרית הממשלה.

גם אביבה מחפשת עבודה מעניינת, ואני בטוחה שעם כישורים כמו שלה היא תמצא אותה במהרה.

שניהם, למרות שאך זה הגיעו לכאן, אוהבים מאוד את הקהילה הקיבוצית, את השיתוף והקבלה. הקשר המיידני הוא כמובן עם ההורים במסגרות שבהן נמצאים ילדיהם. התחושה הכללית שהם מקבלים מהקהילה ומתהליך הקליטה בקיבוץ היא של קבלה

בזרועות פתוחות, אכפתיות והתעניינות. הרבה הזמנות לקפה וארוחות משותפות, ורצון מתמיד לעזור במה שאפשר. זה מעניק תחושה של חום ושייכות.

מסע חייהם יוצא הדופן של אביבה וגיא, עד הגיעם חזרה לשמיר, ואישיותם הנעימה, הופכים אותם לאנשי שיחה מרתקים. נהניתי מאוד מהפגישה ואני מאחלת להם המשך קליטה מוצלחת.

ברוכים הבאים, אביבה, גיא, יהלי, זהר ואמיתי!

דו"ח מאגף הכספים / אילן בלום

שלום לכולם ושנה טובה,

תשפ"ג שהחלה בימים אלה היא זמן טוב לעצור ולהסתכל לאחור על הנעשה באגף. הנה כמה מהנושאים שבהם עסקנו בשנה החולפת:

* עם היציאה מסגרי הקורונה חזר כל צוות הנהלת החשבונות לעבוד יחד באופן רצוף, מה שמאפשר לנו לתת שירות טוב יותר לחברים ולענפי הקהילה.

* בתחילת השנה הקודמת עסקנו בהעברת חשבונות החברים מבנק איגוד לבנק מזרחי, תהליך ארוך שהושלם במלואו בימים אלה.

* בהנהלת החשבונות התחלנו שנה נוספת של הפקת חשבונות דיגיטליות וסריקת חשבונות ומסמכים נלווים לארכיון דיגיטלי.

* מיה סגל סיימה פרויקט מורכב של בניית דו"חות ניהוליים בתוכנת BI חדשה. את הדפים ודו"חות האקסל החליף מייל שנשלח לכל מנהל פעילות בסוף חודש, והכולל קישור לדו"חות רווח והפסד של כל פעילות, לרבות יכולת ניתוח ובקרה משופרים.

* למשלוח תקציב החברים במייל התווספה לאחרונה גם האפשרות לצפייה בתקציב דרך אפליקציית "מקומי", ובנוסף ניתן לראות דרך האפליקציה את הקניות בחדר האוכל.

* לפני שנה סיימה מעין שמואל שש שנות עבודה כחשבת השכר של שמיר, וחני כהן-הלל החליפה אותה בתפקיד. מערכת השכר בשמיר היא גדולה ומורכבת, וההחלפה של מעין הייתה לא-פשוטה ולקחה זמן רב. תודה גדולה למעין על שנים רבות של עשייה ועל ההירתמות והסיוע בשנה האחרונה, ותודה לחני שקיבלה על עצמה את המשימה.

* בחודש יוני סיימנו את חלוקת פירות הנכסים לחברים, וכעת אנחנו מתארגנים לקראת חלוקת הסכום שהתקבל ממכירת האופטיקה והמיועד לקהילה ולחברים.

* במקביל אנו מתקדמים בהכנת התשתית לחלוקת כספי הזכויות הנצברות לנפטרים, יחד עם הנאמן שמונה לכך, עו"ד פרדי גילדר.

קמפינג אוהלים של ילדי "מנגו" בלילה הלבן. צילום: נטע שפיגלר

דו"ח מענפי החקלאות / זמיר כרמי

ללא ספק בזכות נתן סוכה, שכמנהל ותיק ומקצועי מצליח להשיג תוצאות מצוינות לאורך זמן. על כך הוא ראוי לכל שבח.

ענף הבקר כולל עדר-אם של כ-680 פרות ו-35 פרים, ומפטמה שבה אנחנו מפטמים עגלים שלנו ושל מגדלים נוספים מאגודת "מרעה גולן". אגודה זו גם משווקת את העגלים שלנו. הענף נמצא בשנים האחרונות בתהליך של שיפור מקצועי שכולל את הגדלת העדר ושיפור אחוזי הגמילה, כדי לייצב אותו כענף מבוסס ורווחי. בין השאר הוא מושפע מעליית מחירי המזון (תבואות) לאחרונה, בגלל המלחמה בין רוסיה לאוקראינה. מנהל הענף הוא ארז אשטמקר ממרום גולן, ואתו עובדים אביב אשל ומייקל הנרי, ויניב אסולין משדה אליעזר. כפי שאפשר לראות, גגות המפטמה מרושתים בקולטים סלולריים, המניבים הכנסה נוספת למשק.

ענפי המטע כוללים את מטע הזיתים, שנשתל לראשונה ב-2010 ועומד כעת על 480 דונם. בימים אלה מתנהל המסיק שהוא תהליך מעניין, ממוכן כולו. מי שמעוניינים לצפות בו מוזמנים לתאם עם אהוד ברנור ביקור בשטח. בסוף החודש גם צפוי להגיע לכל בו שמן זית טרי מהתוצרת שלנו.

צילום: אהוד ברנור

החקלאות היא חלק מהפעילות הכלכלית של שמיר. בשנים האחרונות היא מתמודדת עם קשיים רבים, אבל היא תמיד רכיב ייחודי בסל הפעילות העסקית של הקיבוץ. חוץ מהחשיבות של היותנו יישוב חקלאי, הפעילות החקלאית נחוצה לשם שימור הקרקע, מכסות המים והייצור שלנו, וכמובן כמקום עבודה משמעותי ומעניין לחברים.

כמו כל פעילות עסקית של שמיר, גם ענפי החקלאות נמדדים בהקשר הכלכלי. כך, למשל, החלטנו בצער רב לפני כשנתיים להיפרד מהמכוורת, שהייתה אחד ממאפייני החיים כאן אבל לא הצליחה להתפתח לענף רווחי. באופן כללי החקלאות בארץ נמצאת בתקופה קשה: הריצה אחר פתרון ליוקר המחיה והעובדה שהמגזר החקלאי הוא חלש ולא-מיוצג, הולכות וגוברות על שיקולים היסטוריים והתיישבותיים. למרות שחלקם של מוצרי החקלאות במדד יוקר המחיה בארץ הוא נמוך מאד – זה קל ומשיג כותרות בתקשורת לאפשר יבוא בלי תיכנון ולבטל את ההגנות על החקלאים. לצערנו כך נהגו שרי החקלאות והאוצר. המגזר כולו נמצא תחת איום וחוסר ודאות, משום שחקלאות זקוקה לאופק, לתכנון לטווח רחוק, וכשהחקלאים והמשווקים אינם יודעים איך יתנהל השוק – קשה לתכנן. אך למרות זאת אנחנו שומרים על ענפי החקלאות שלנו ומטפחים אותם:

הלול של שמיר אינו נחשב לגדול. אנחנו מגדלים כ-900 טון פטם בשנה, בחמישה או שישה מדגרים, ומשווקים את כל התוצרת למפעל "עוף הגליל". למרות השחיקה המתמשכת במחירים והעלייה במחירי הגרעינים והתערובת, הענף שומר על רווחיות יפה ואף נחשב לאחד משלושת הלולים המובילים באזור בשנים האחרונות. כל זאת

פרדס שמיר משתרע על כ-500 דונם, שברובם שתולה אשכולית אדומה ובחלקם הקטן תפוזים. 300 דונם מיועדים לשיווק בהסכם רב-שנתי על ידי חברת "מהדרין", ושאר היבול נמכר לחברת "הדרי גליל עליון" שאנחנו חברים בה. לאחרונה שתלנו גם כ-15 דונם קיווי, במטרה לבדוק את כדאיות הגידול, ולצד אלה יש לנו 75 דונם כרם ענבים

בפרדס. צילום : אהוד ברנור

שמיועד ליצור תירוש ומיץ ענבים וצפוי להניב לראשונה בשנת 2024.

בענפי המטע והפרדס עובדים אהוד ברנור, שמעון עשור ורותם פלדמן, וטנאי קילמן מאילת השחר. לצידם מסייעים ארבעה פועלים תאילנדיים שמתגוררים בשמיר. הענף בכללותו רווחי ומתפתח יפה.

גידולי השדה שלנו כוללים 2,300 דונם המעובדים על ידי חברת ג"ג שאנחנו שותפים בה. הענף שומר על רווחיות, אבל מושפע מאד ממחירי המים ומהסכמי היבוא מחו"ל. אנחנו מגדלים כרגע בעיקר חיטה וירקות חורף לתעשייה, ומחכים להתפתחויות בשוק כדי להחליט על הגידולים הבאים בהמשך.

דו"ח מההנהלה העסקית / שי שפיגלר

את הדו"ח הנוכחי אני רוצה לפתוח דווקא בהתייחסות לענפי החקלאות, בהמשך לדבריו של זמיר. כפי שהוא כתב, חשיבות החקלאות היא לא רק בערכים ההיסטוריים והאידיאולוגיים של עיבוד הקרקע, אלא יש לה גם מרכיב חשוב של שימור זכויות על הקרקע, מכסות מים וזכויות ייצור. המהלך שלנו לפני כמה שנים, של הסבת אדמות חקלאיות לקרקע שאפשר לעשות בה שימושים אחרים, איפשר לנו לבצע את המהלך הנוכחי של שינוי התמ"א וההכנה לבניית שכונות נוספות מחוץ לגדר הנוכחית. בשנים האחרונות השקענו במטעים, בפרדס ובכרם, מתוך אמונה ביכולתם להיות ענפים מניבים ורווחיים, וכרגע אנחנו מתמקדים בענף הבקר כדי לשפר ולקדם אותו כלכלית.

כיום, לאחר עסקת מכירת האופטיקה, האתגר של ההנהלה הכלכלית הוא הכנת תוכנית השקעות עסקית שתאפשר לשמיר לבסס מקורות הכנסה יציבים חדשים. אנחנו דנים בכך בימים אלה, ובקרוב נשתף את הציבור בכיוונים המתגבשים.

אופטיקה מדויקת, SPO. למרות שהחברה עדיין אינה רווחית, היא מציגה התקדמות יפה ואופק נראה לעין. בימים אלה היא עוסקת בבניית תוכנית להשגת רווחיות עתידית, שתובא לדיון ואישור של ההנהלה הכלכלית. כפי שהובטח – באחת משיבות המזכירות הרחבה הבאות נציג באופן מפורט את החברה ופעילותה.

שלא"ג. התנודתיות של שנות הקורונה בעולם השפיעה גם שלא"ג, המתמודד כיום עם שוק

פחות יציב מבעבר. המשמעות היא רמת רווחיות תפעולית נמוכה מהשנים הקודמות, ועם זאת החברה שומרת על מאזן חזק שמעיד על חוסן פיננסי גבוה. לאחר סגירת הדו"חות השנתיים נוכל לדווח יותר בפירוט על הישגי המפעל בשנה החולפת.

יצור חשמל סולרי בשמיר. הרישות הסולרי על רוב הגגות של מבני התעשייה והמשק בקיבוץ הושלם, וכבר כעת הוא מניב הכנסה של כשלושה וחצי מיליון שקלים בשנה. בראייה קדימה ניתן להתייחס לשתי התפתחויות שצפויות בשנים הקרובות: ראשית כל, אגירת האנרגיה הנוצרת בשעות היום. בקרוב צפוי שינוי בחישוב שעות התעו"ז, שיהפכו להיות שעות השפל (השעות הזולות). צריכת החשמל בשעות הערב צפויה לגדול, וכך גם עלותו בשעות אלה. הדבר נובע מההתפתחות הצפויה השנייה, והיא כניסת רכבים חשמליים והצורך להטעין אותם בשעות הערב והלילה. אגירת האנרגיה תאפשר לנו להשתמש בחשמל שיווצר במשך היום גם בשעות היקרות יותר. אגב, בשמיר כבר יש היום שתי עמדות טעינה חשמליות לכלי רכב, אחת בכניסה לשמיר אופטיקה, לשימוש פנימי של החברה, ושנייה, לשימוש ציבורי, בצומת שמכיוון שער הקיבוץ ליד האופטיקה המדויקת ושלא"ג.

מחלבות רמת הגולן לפני כמה חודשים נוצרה הזדמנות לממש החלטה בת כמה שנים שלנו, למכור את אחזקותינו בחברה. המחלבות, שבתחילת הדרך הראו תוצאות עסקיות יפות, לא הצליחו להתמודד עם התחרות במשק ועם רמות המחיר. נעשו מהלכים שונים כדי לייצב את העסק, כולל מיזוג עם מחלבה נוספת, אבל התוצאות העסקיות לא עמדו בציפיות והמחלבה המשיכה להפסיד ברוב השנים. יחד עם שמיר מימש קיבוץ נוסף את אחזקותיו בחברה, וכך גם השותפים הפרטיים. אפשר

לומר שלא ראינו דיבידנד יפה מהמכירה, אבל השקעת העבר במחלבות הוחזרה כבר לפני כמה שנים, ולאור מצב הכלכלי המכירה חסכה מאיתנו את האפשרות העתידית להידרש לשלם מכיסנו על המשך קיומן של המחלבות (כפי שהשותפים שנשארו בחרו לעשות). בסופו של דבר נשארת לנו יתרה חיובית צנועה ממכירת האחזקות.

אני רוצה להתייחס גם ל"ענף" שהולך ומתפתח בשמיר, והוא כל תחום **היזמויות הפרטיות של חברים** בכלל ושל חברים צעירים בפרט. אנחנו רואים שיותר ויותר חברים מחפשים לעצמם תעסוקה חדשה ומגוונת ומשקיעים בה מזמנם וכישוריהם, וזו התפתחות טבעית ומבורכת. בשלב זה היזמויות מטופלות על ידי הקהילה ולא על ידי העסק, אבל בעתיד הלא-רחוק יגבר הביקוש לחללי עבודה בעבורן ברחבי הקיבוץ. חשוב שהקהילה והעסק יפעלו ביחד כדי לספק אתרים ותשתיות מתאימים לצורכי היזמים, וצריך להיערך לכך כבר עכשיו.

לסיום ארצה לחזור לרגע לעסקת האופטיקה, ולשוב ולהכיר תודה לכל חברי הקיבוץ בהווה ובעבר שעבדו בחברה לאורך השנים, על תרומתם להתפתחות ושגשוגה. אין צורך לומר שגם לכל שאר עובדי החברה בארץ וברחבי הגלובוס יש חלק ניכר בהצלחה.

חברי הקיבוץ הביעו אמון בהנהלה הכלכלית, ונתנו לצוות שהוביל את תהליך המו"מ והמכירה גיבוי מלא. שותפים למעגל המו"מ היו ד"ר זאב הולנדר, עו"ד שליווה את העסקה מהצד המשפטי, ויובל בן זאב, שהיה אוטוריטה משמעותית בצד העסקי-כלכלי ושתרומתו הייתה רבה. אני מודה במיוחד לעמרי רותם, שלקח על עצמו באומץ, במקצועיות ובנחישות את הובלת התהליך המורכב והביא אותו בהצלחה לסיומו המרשים.

פינת הטבע שלי / עירית שני

"הימים הנוראים" כבר חלפו / חגי תשרי עברו, התעופפו / ועכשיו כשחודש נובמבר התחיל / כולנו מחכים לגשמים – כרגיל / אבל בעיקר כולם מחכים לעלון החדש / שיעלה ויבוא ויפתיע ממש.

והפעם – צמחים מהגן, כי בטבע שלנו עדיין שולטים הצמחים היבשים של העונה הקודמת.

אלמון הודי – *Quisqualis Indica*, ממשפחת הקומברטיים

מוצא האלמון בבורמה, מלאיה והפיליפינים. תיאר אותו לראשונה הבוטנאי ההולנדי ג'ורג' אדוארד רומפף, והשם הלטיני שנתן לו – קוויסקאליס, מבטא את התפעלותו ממנו. משמעות השם היא "מי, איזה", אך המתרגם העברי של השם ויתר על התרגום המילולי וקרא לו אלמון מלשון אלמוני, כלומר צמח שאינו מוכר.

האלמון הוא שיח מטפס, נכרך-נשען, מתעצה, נשיר ובעל צימוח נמרץ. עליו דומים לאזמל מוארך בצבע ירוק בהיר, לעתים החלק התחתון של הפטוטרת מתקשה ונעשה דומה לקוף. הפרחים ערוכים בשיבולים נטויות כלפי מטה, בקצות הענפים. בתחילת הפריחה

תונברגיה מכונפת – *Thunbergia Alata* (סוזי שחורת העין), ממשפחת הקוציניים

התונברגיה היא מטפס עשבוני נכרך, רב-שנתי. מתאים גם כצמח כיסוי וכצמח משתפל מקירות. הוא עדין ולא שתלטן. העלים שעירים ומשוננים והפריחה צינורית ודמוית משפך, באורך של חמישה ס"מ עם חמישה עלי כותרת. היא שופעת בצבעי כתום וצהוב, עם עין שחורה במרכז. מומלץ לשתול את התונברגיה ליד גדר, כדי שהיא תיאחז בה ותתפשט עליה.

מקורו של הצמח במזרח אפריקה, אך היום הוא נפוץ כצמח גן בכל העולם. יש אזורים בעיקר טרופיים, שבהם הוא הפך לצמח פולש. התונברגיה זקוקה להשקיה סדירה, כך היא תפרח רוב השנה. ניתן לרבות אותה מזרעים וגם מייחורים.

אצלנו, התונברגיה מטפסת להנאתה ליד הבית של ברברה, בחזית בית משפחת בר אלון וליד הבית של עופר וענת.

אצלנו הוא פורח רוב השנה, בתנאי שמקבל השקיה מספקת. אפשר לראות אותו ליד בית התינוקות, מול חדר אוכל, בכניסה לבריכה ועוד. אפשר לרבות אותו מזרעים וייחורים, אך הוא אינו זורע את עצמו (זה דווקא נראה לי כיתרון).

רציתי לכתוב גם על החלמונית הזעירה, אך היא עדיין לא פורחת. נקווה שעם רדת הגשמים היא תפרח.

עלי הכותרת הם בצבע לבן, ובהמשך יהפכו לאדומים. לכן אפשר לראות על השיח בו-זמנית פרחים לבנים וגם ורודים-אדומים. הפריחה ריחנית ונעימה, היא מתחילה באביב ונמשכת עד החורף.

הצמח יכול להגיע לגובה של עשרה מטר ויותר! הוא רגיש לקרה, לשרב, למליחות ולגיר, ומתאים לשתילה בשמש מלאה בלבד וברוב אזורי הארץ. לאלמון יש צריכת מים בינונית, אולם השקיה קבועה תבטיח שפע של פריחה.

אצלנו צומח ופורח אלמון במלוא תפארתו, בפנינה הצפונית של חדר האוכל. שווה להרים אליו את העיניים. מאחורי הבית שלי נתפס אלמון על ענפי הלימון ומטפס שם להנאתו.

חרצית שיחית צהובה – Euryops Chrysanthemoides, משפחת המורכבים

שיח רב-שנתי ירוק עד. פורח באביב ובקיץ. העלווה דקה ומנוצה, יוצרת מראה אוורירי וקישוטי. מקור השיח בדרום אפריקה, שם הוא גדל בשולי יערות. העלים הם בגוון ירוק אפור, וכשהשיח כולו בפריחה הוא בולט בצבעו הצהוב ונראה למרחקים. כל פרח נראה ממש כמו חרצית. הוא מתאים במיוחד לערוגות פורחות.

צמחי בית ביריד הקהילתי בסוכות. צילום: צרויה רוני

שביל מורשת בשמיר / הלל אפרת

ונזכיר מהיכן באנו, איך התחלנו ואיזו דרך עשינו אל מה שאנו היום.

בעוד שנתיים נציין את יום ההולדת השמונים של שמיר. נחגוג בגאווה ובהרגשה שהטנא שלנו מלא הישגים, אבל חשוב גם שנזכור

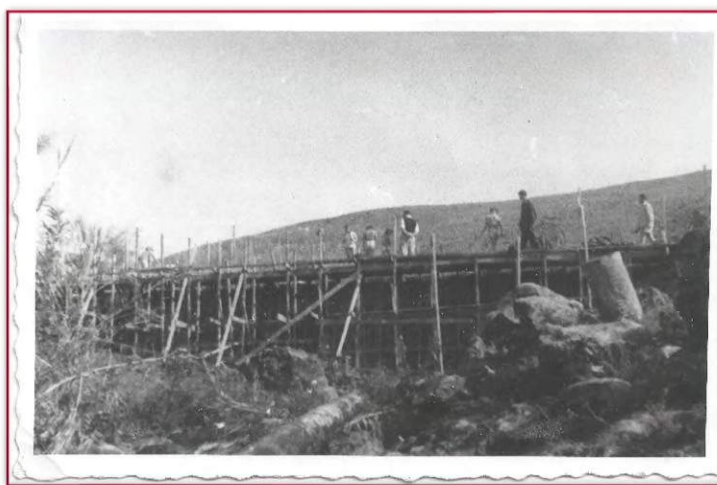
כדי לשפר את המודעות והקשר של ותיקים וחדשים לתולדות הקיבוץ, התנדב צוות של חברים להתמודד עם הנושא. הרעיון שגובש ושמתחיל לקרום עור וגידים הוא יצירת "שביל מורשת" בשמיר – מסלול הליכה ברור ומוסבר בין נקודות מפתח בתולדות הקיבוץ, שייתן הסבר חוויתי ויהיה בסיס ללמידה, היכרות והזדהות עם השורשים שכולנו ניזונים מהם עד היום. הוא יכלול מבנים ישנים שעדיין עומדים, ויסמן את מיקומם של מבנים ומוסדות משמעותיים שלא שרדו, כמו המאפיה, המקלחת הציבורית, הצריפים השבדים, בית השימוש הציבורי, הנוקטה, הסליקים ועוד. במסלול יכללו גם אוספי מוצגים כמו גן ארכיאולוגי, ציוד חקלאי ישן וכלי עבודה שונים, ואנחנו מקווים שימצא במסגרתו גם מקום ראוי למורשת ויזואלית כמו צילומיו של דב סגל וציוריו של משה כגן. חברי הצוות הם רני, מרית, איל צרויה, הלל ונטע שפיגלר. אנו מקווים ומצפים להצטרפות של חברים נוספים שיסיעו לנו להשלים את הפרויקט. המעוניינים – אנא דברו אתנו.

אחד מביטוי ההישג שלנו הוא בחירתם של רבים מבנינו ובנותינו לחיות כאן, ואני מבקש להזכיר היבט נוסף של ההצטרפות הרחבה הזו, שאינו זוכה לתשומת הלב הראויה לו. הוא מתחיל בכך שקיבוץ אינו רק פרוור מגורים, שבו כל אחד חי לנפשו, אלא גם קהילה קטנה וקרובה המקיימת רמה גבוהה של תלות הדדית כחלק מאורח חייה הייחודי. היכולת לשמר ולקיים את אורח החיים הזה נשענת על הבנת ההיגיון שלו ועל הכרת הסדריו, מגבלותיו ויתרונותיו, ובעיקר על הנכונות להמשיך לקיימו מכוח הבנה והסכמה. משום כך חשוב מאד להשלים את ההצטרפות הפיזית של החברים הצעירים גם בהצטרפות תודעתית, רגשית וזהותית, על בסיס הכרת העבר החברתי, התרבותי, הפיזי והכלכלי של שמיר. כבר נעשו פעולות בעניין זה, כמו הקמת בית המורשת והצבת שלטי זיכרון בכמה מקומות בקיבוץ, אבל את בית המורשת פוקדים רק מעטים, והשלטים כמעט שאינם נראים.

היום לפני: תחילת בניית הסכר בשמיר, נובמבר 1950 / מרית רונן

שמיר, שהניחה לפני כן את הצינור הראשי ובנתה לו את התמיכות הנדרשות. בסך הכל עבדו באותו יום כשישים חברים, בני "השלמה" ונערים, וכמה טרקטורים. בשעות החושך נמשכה העבודה לאור זרקורים. "אין ספק שגמר היציקה באותו יום וכן ביצועה כשלעצמו – נתאפשרו הודות לעובדת הכוונות וההתלהבות של העובדים לעבודה זו", נכתב באותו שבוע ב"בשמיר".

הסכר הוקם כחלק מהתקנת קו השקיה למטעים והכרם, במסגרת תוכנית כוללת להשקיית שטחי שמיר בהר ובעמק. הוא נועד להבטיח קיבולת מים מלאה לצינור ה-14 צול שבבסיסו וליצור מקווה מים של כ-6,000 מ"ק, זאת לאחר שהתברר שבריכת האגירה שנחפרה מעל למחנה פוגעת בלחץ המים ומונעת את האפשרות להשקיה בהמטרה של השטחים הגבוהים. העבודה בוצעה על ידי קבוצת הבניין של

יציקת הסכר, נובמבר 1950. צילום: דב סגל

חברים על הסכר, 1951. צלם לא ידוע

הצעות לפתרון מצוקת הדיור והחניה בשמיר / יגאל בן אפרים

קומה. מדובר בדירות חדשות, משוכללות ולא-יקרות, שיש להן אמנם חיסרון בתחום הגינון, אך הניסיון מראה שהאוכלוסייה המדוברת כמעט שאינה עוסקת בגינון. יתרון חשוב של התוכנית הוא שאפשר לתכנן את הדירות כך שניתן יהיה להסב אותן למגורי קבע באמצעות איחוד של שתי דירות.

לדעתי, תמונת המצב של שטחי הבנייה בקיבוץ, שהוצגה לציבור לאחרונה, אינה מדויקת וגם מטעה. פתרון המחסור כולל הצעה להרחבה לכיוון צפון-מזרח, אך היא אינה מספיקה בהיבט ארוך טווח. גם ניתוח אופייה של האוכלוסייה המיועדת להשתכן בדירות המעבר אינו נכון, והוא מתעלם מכך שיותר ממחצית תושבי שמיר כיום, בכל הגילים, אינם עוסקים בגינון ממשי סביב הבית. **זה לא נובע מחוסר מקום אלא מחוסר עניין.** צאו ובדקו! הצורך בדירת קבע משפחתית מתחיל בגילים 35-38, ולקבוצה זו אפשר לתת פתרון במבני הקומות שהזכרתי. למרות שההצעה נראית קצת "סכמתית" ולוחצת במושגי שמיר היום, צריך לזכור שהעמיד משתנה מהר וכדאי "להקדימו".

נושא נוסף: ב-2006 הוצע לקיבוץ להפוך את אזור הרפת הישנה למקום של בנייה עסקית. גם היום האזור פנוי למטרה כזאת, רק צריך להחליט. תמכתי בהצעתה של חדווה סגל בעניין מיולי 2011, אך מוסדות הקיבוץ דחו אותה בלי הסבר. אשמח לקבל את התייחסותה של הנהלת הקהילה לנקודות שהעליתי.

אני עוקב אחר הקליטה המבורכת בשמיר, ועיינתי בחומר שפורסם לאחרונה בעניין הבנייה בשכונות ההרחבה ותוספת השטח המוצעת לעתיד הקרוב. נראה לי שהפתרונות הקשורים בקליטה, כמו דירות וחניה, אינם מטפלים בכל האפשרויות הקיימות. כתבתי על כך כבר ב-2016, בעקבות דיון במזכירות על חניית כלי רכב פרטיים ועל הרעיון של "דיור בר השגה" שהעלו חדווה סגל והלל אפרת. מאז כבר הובן והוסכם שהקיבוצים צריכים לעבור מהפך תכנוני, ולכן אני חוזר כאן על הצעותי:

א. כדי לאפשר חניית כלי רכב פרטיים ברחבי הקיבוץ מומלץ לבנות **חניות צמודות למגורי הקבע**. אני מודע לכך שהדבר כמעט בלתי אפשרי בריכוזי דירות, אבל יש אזורים שבהם זה אפשרי, כמו גוש 44 היחידות שלאורך הכביש ממשק החי לחדר האוכל, או גוש הדירות שמצפון לכביש זה לכיוון הבריכה. לרוב הדירות שם ניתן לבנות חנייה צמודה בכיוון דרום-מזרח או צפון. אזור שכונת הסלע בעייתי יותר, אבל גם לו אפשר לתת פתרון חלקי. בשאר אזורי הקבוץ ניתן לפתור את הבעיה באחוזים גבוהים. ההסדרה תפסיק את החנייה הלא-מסודרת שאנחנו רואים כיום בחלק מהשכונות, וחשוב להתחיל כבר עכשיו לתכנן אותה.

ב. דיור בר-השגה. ההצעה שהקיבוץ יבנה דירות מעבר לשימוש משפחות עם ילד אחד או שניים אינה נראית לי. אני מציע לבנות דירות מעבר למשפחות עם עד שני ילדים **במבנים של ארבע קומות** עם ארבע יחידות דיור בכל

ליגאל ולכולם שלום רב,

קראתי בעיון את דבריו של יגאל, וכמו תמיד אני מזמין אותו, כמו את כל החברים והתושבים, לוועדת התכנון, להציג שם את עמדותיו בנושאי תכנון ובנייה ולעורר דיון בהן.

נטע שפיגלר, מנהל אגף התפעול

שיקום הפסיפס שעל קיר המועדון

אמיר ג'נאח מקיסריה. אמיר עובד עם רשות העתיקות, והוא גם זה שיקים בעבורנו את הגן הארכיאולוגי שיבנה מול בית המורשת. אמיר ועובדיו ישהו כאן בשבועות הקרובים, והם מזמינים את כולם לבוא לראות את התקדמות העבודה ולקבל הסבר על השיפוץ.

לפני 22 שנים פורק הפסיפס מקיר הכניסה הישנה לחדר האוכל, והותקן מחדש על ידי דובי במקומו הנוכחי. הזמן שעבר מאז נתן בפסיפס את אותותיו, ומצד שני פותחו חומרי שימור המתאימים לו הרבה יותר. כעת, לקראת חגיגות השמונים המתקרבות, הגיע הזמן לטפל בפסיפס, ולשם כך גויס המשמר

מתכננים : נטע שפיגלר, רפאל ואמיר המשמרים, ודובי

בגינה הקהילתית / צילום: יולי ונדרמיר

שרה גוטליב ז"ל – דברים לזכרה

שרה נולדה בביילורוסיה, היום אוקראינה, בפברואר 1937, בת יחידה לאמה לאה ולאביה, שאותו לא זכתה להכיר. האב גויס לצבא הרוסי במלחמת העולם, ולא חזר. שרה ואמה עברו את שנות המלחמה ברוסיה, ואחריה – בתוך זרם הפליטים ששטף את מזרח אירופה, הן נדדו לפולין כשבדרך הן מאבדות את כל רכושן. בפולין הכניסה אותה אמה לבית יתומים כדי להצילה, ובעצמה עברה לגרמניה כדי לעבוד שם. במשך כשנתיים לא ידעה שרה היכן אמה. בגרמניה פגשה לאה את אברהם, בעלה לעתיד, והם חזרו לפולין ולקחו את שרה אליהם. לימים סיפרה שרה שרק בבית היתומים נודע לה שהיא יהודייה. ב-1948, כשהייתה כבת 12, יצאה המשפחה מגרמניה למרסי, ובסוף אותה שנה הם הגיעו לארץ בעלייה בלתי לגאלית, כשבידם תעודות הלידה שלהם בלבד. הם נשלחו למחנה עולים בפרדס חנה ומשם לרמלה שאך זה נכבשה. תנאי החיים ברמלה היו קשים, ושרה הצטרפה לתנועת השומר הצעיר שפעלה בקרב הילדים העולים. אמה נישאה בינתיים לאברהם בורגמן ונולד להם בני, אחיה הצעיר של שרה.

בין מדריכי הילדים ברמלה הייתה גם ברכה סוכה, חברתנו, שהציעה לשרה להצטרף לחברת הנוער שהחלה להתאסף אז בשמיר. כשהייתה כבת 14 היא הצטרפה לקבוצת "אשד" שהתחנכה כאן, ושהתאחדה אחרי כשנתיים עם חברת נוער ממזרע. בין הצעירים שעברו ממזרע לשמיר היה גם יעקב (ישקא), ואחרי הצבא הם נישאו והקימו בית בשמיר.

שרה לא הרבתה לספר על ילדותה, והעדיפה להתמקד בהווה. מיד אחרי השירות הצבאי היא למדה בקורס אחיות, ובהמשך למדה גם חינוך לגיל הרך. היא השקיעה את כל כולה

במשפחה ובבנים אורי, דרור, רז ז"ל וגל. בראשית שנות השישים הצטרפו לשמיר לאה ואברהם בורגמן, הוריה, שחיו כאן בחיק המשפחה הגדלה.

שרה עבדה בחינוך, במטבח, במכוורת ובמפעל האופטיקה. היא הייתה עובדת חרוצה ומסורה, והתמידה להגיע לאופטיקה עד גיל מבוגר. הבית והמשפחה היו חשובים לה מאוד. כשהחלו להיוולד הנכדים לא הייתה מאושרת ממנה. בשנים האחרונות זכו היא ויעקב לראות את השבט מתרחב ואת הנינים הפעוטים גדלים כאן. מותו של רז בטרם עת, לפני שנים ספורות, היה קשה וכואב למשפחה, אך שרה ויעקב נעטפו בחום ותמיכה על ידי המשפחה והשכנים הקרובים, והתנחמו במשפחה הגדלה.

צילום: סער, "בראשית צלמים"

סיפור חייה של שרה דומה לזה של רבים מבני גילה בארץ. יחד עם יעקב היא ידעה למלא את חוסרי העבר, והם בנו לעצמם משפחה רחבה וחיים יציבים ומלאים.

נזכור את שרה החייכנית, הזריזה והחרוצה, החברה הפעילה והאם והסבתא המסורה. אנו משתתפים בצערם של יעקב, אורי ושוש, דרור ודגנית, גל ואמיליה, ים וקאי, והנכדים והנינים. יהי זכרה של שרה ברוך.

מהמטבח שלי – עוגיות לימון וקוקוס / רות בן זאב

למליה

כף גרידת לימון

1.5 כוסות סוכר

קורט מלח

3 ביצים

3 כפות קמח

רבע כוס מיץ לימון

חצי כפית אבקת סודה לשתייה

שלושת רבעי כוס קוקוס טחון

אופן ההכנה

מחממים תנור ל-160 מעלות. מערבבים את חומרי הבצק ומשטחים בתבנית פיירקס משומנת. אופים במשך כעשרים דקות (הבצק צריך רק להתחיל להזהיב, חשוב לא לאפות יותר מדי). מוציאים ומקררים מעט.

במיקסר מקציפים ביצים שלמות עם סוכר ומיץ לימון לתערובת תפוחה. מוסיפים קמח וסודה לשתייה, שופכים על הבצק מפזרים מעל את הקוקוס. אופים 25 דקות עד להתייצבות המליה. מצננים היטב וחותכים לריבועים.

לפני עידן האינטרנט נהגתי לקנות ספרי בישול, וגם קיבלתי הרבה ספרים כאלה במתנה. לקחתי גם מאנשים שעשו סדר בבית ספרים שהם כבר לא רצו, ועם השנים צברתי ספריית בישול די-גדולה. חלק מהספרים היו שימושיים מאוד (וכך הם גם נראים), ולחלקם לא התחברתי בכלל בסופו של דבר.

לפני כמה שנים, כשהתחלתי לבשל יותר לפי מתכונים שאני מוצאת בבלוגים, עשיתי שני דברים: לא חידשתי את המנוי ל"על השולחן", וערכתי סדר בספרי הבישול שבמטבח. השארתי רק את השימושיים. ליד הספרייה הנחתי ספרים בעלי ערך נוסטלגי, ואת כל השאר שמת לייד הפח. אחד מהספרים ששרדו, ושאני מכנה אותו "התנך", הוא How to cook everything vegetarian מאת מארק ביטמן. המתכון הבא לקוח ממנו:

לבצק

50 גרם חמאה רכה

רבע כוס סוכר

כוס קמח

לנגה וזאב מרקמן, לאורנה ולאלן הרשקוביץ

אתכם באבלכם במות האח משה ויניק

בית שמיר

לשמעון יפת והמשפחה

אתכם באבלכם במות האח יורם יפת

בית שמיר

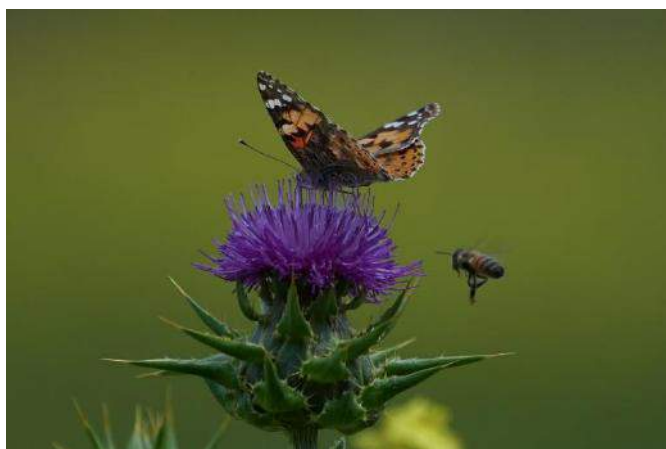
מסימני הסתיו / צילום: אפי שריר

נדידת העגורים

טיפות גשם על עוזרר אדום

פרפר דנאית על גדילן מצוי

חגי תשרי בשמיר / צרויה חון

עריכת השולחנות לראש השנה

הסוכה שלנו